

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENEK

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cekovni račun Ljubljana številka 10,650 in 10,349 za inzerate.

Uprava: Kopitarjeva ulica številka 6.

Glavni dan gasilskega kongresa

Vreme je davi hotelo malo ponagajati - Z majhno zakasnitvijo se je potem razvil mogočen sprevod, v katerem so korakali tisoči in tisoči naših najboljših mož in fantov - Na Kongresnem trgu je pred deset tisoči škoj dr. G. Rožman bral slovesno sv. mašo - Nato je sledilo veliko javno gasilsko zborovanje

Dva dni se je kongres jugoslovanskega gasilstva razvijal po programu v razkošnem razpoloženju ob polnoštevilni udeležbi določenih odposlancev posameznih žup in čet ter ob simpatičnem sodelovanju Ljubljancev, ki so se jim pridružili mnogi okoličani in podeželani, ki so hoteli videti kongresne dni pred zaključnim glavnim dnevom.

Danes, tretji dan, ki naj bi bil glavni dan prireditve, ko je gasilstvo v mogočem sprevodu, okinčanem z narodnimi nošami, hotelo pokazati svojo številčno moč in svojo disciplinirano izvežbanost, pa je zmotil naliiv v jutranjih urah. — Velika kongresna sv. maša na Kongresnem trgu in slovesni pohod gasilcev skozi mesto sta morala biti zaradi dežja preložena na poznejšo uro. Tudi ta sklep je bil skrajno optimističen, kajti razpoloženje vremena nikakor ni kazalo, da se bo zjasnilo gasilec, narodnim nošam in tisočim »laikov« na čast in veselje. Vendar pa je okrog 9 naliiv prenehal in program, čeprav nekoliko zakasnjel, so mogli v redu in z velikim sijajem razviti. Udeleženci, ki so se vse leto pripravljali na ta glavni dan, ki naj bi jim naklonil tudi notranje zadoščanje za ves njihov trud, niso bili razočarani in se bodo vrnili domov veseli in navdušeni. Pokazali so to, kar so hoteli in javnost je videla, kar so ji hoteli pokazati.

Ljubljana je v kongresnih dneh dobila popolnoma nov obraz. Je zares čudno, kako se duša naše prestolnice spreminja od kongresa do kongresa in kako hitro se tudi po svoji zunanosti prilagodi raznim slovesnim priložnostim. Ulice so zasedle gasilske uniforme, ki so mestu dale nekako vojaško podobo. Krepke postave gasilcev iz vseh predelov države so se v gostih rojih pomikale kar po sredinah ulic, poudarjajoč s tem, da so one gospodarji mesta. Avtomobili so se jim sramežljivo odmikali. Fantje in možje so veseli. Vsakogar pozdravljajo. Saj jim je na novo, da lahko po vojaško salutirajo in da jim vsakdo rad odzdravlja. Vse razlike stanu in porekla so v uniformah izginitve. Nikdo ne pozna narazen razkošno naših načelnikov, pa naj pridejo iz mesta ali iz gorskih vasi. Prsa so mnogim posejana z medaljami, ki tudi ne sprahujejo po stanu in po premoženju, marveč po junaških ercih, ki bijejo pod vzbočenimi prsi. Pred vsakim javnim poslopijem, kjer so prenočevali, stojijo straže gasilcev ne po vojaško, nedostopno, marveč v obliki roja čebelic, ki silijo skozi odprtino na panju. Zeja ni preveč nagajala. Sicer gre o gasilcih pristovica, da so radi žejni, toda v kongresnih dneh pristovica ni bila potrjena. Le tu pa tam je v večernih urah, po nervoznosti dneva, zaorila pesem iz naših znanih gostišč, kape so zletele z glav, prsa so se osvobodila tesnosti jopičev in lepa slovenska pesem se je oglasila, križana pogostokrat po pesmih iz Srbije, Crne gore, Dalmacije, kajti slovenski gasilci so si šteli v čast, da so mogli pogostiti svoje tovariše iz vseh predelov države. In po nobenem vinu se tako sladko ne poje, kakor po slovenski kapljici.

Lepo so rezale v pestro sliko kongresnega meeta tudi narodne noše in mične uniforme gasilk, ki so imele med Ljubljancev, ki jih tako rekoč do sedaj še poznali niso, velik uspeh. Narodne noše iz južnih krajev države so se bohotile po ljubljanskih ulicah že oba kongresna dni. Slovenskih še ni bilo na spregled. Ganljivo je bilo videti davi, ob rani uri, ko je lila ploha, kako so se po mnogih hišah odpirala okna in so se prikazovale glave žena in deklet ter strmele v naliiv, češ, kaj bo, ako do sprevoda ne konča. Slovenke narodnih noš ne izpostavljajo rade mokro-

ti. Po deveti uri pa, ko je dež ponehal, so se iz predmestij že pomikale trume narodnih noš, bogatih, bahatih, košato-ponosnih, proti središču mesta, a so še mimogrede povpraševale gasilce — reditelje in »laike«, ali bo sv. maša ali ne, ali bo sprevod ali ga ne bo. Reditelji so kavalirsko salutirali in poučevali, skomizali s širokimi rameni, se praskali pod kapami, potem pa se narodnim nošam kar postavili ob bok in jih spremljali v mesto, naj že bo, kar hoče.

Tako se je tudi glavni kongresni dan po klavernem začetku zjasnil, zjasnili so se obrazi vseh in v duše je začelo legati slavnostno, praznično razpoloženje.

Sinoči so gasilci priredili pred polnim Stadionom svojim gostom iz države in tisočim gledalcem krasne vjivte ognjemeta. Tisti, ki so prireditve gledali od daleč — brez vstopnic — z Gradu ali s šišenskih hribov ali pa kar s Šmarne gore, so imeli tudi svojstven užitek, ki nanj ne bodo zlepa pozabili.

Danes popoldne bodo pokazali, kaj znajo na poklenem polju. Vsi vemo, da je poglavitna odločujoča gonilna sila gasilskega poklica srce, ki

bije iz ljubezni do bližnjega in ki narekuje prostovoljne žrtve v pomoč vsakemu bližnjemu, ne glede na njegov stan ali na njegov politični nazor, vemo tudi, da je prirodna bistrost gasilčeva mnogokrat tista, ki najbolj podpre njegovo osebnost junaštvo, toda kljub temu homo veseli, ko bo mo smeli gledati tudi priučeno gasilčevo spretnost, ker nam bo to odprlo oči, da bomo spoznali, kaj vse mora sodobni gasilec znati, ako se hoče učinkovito boriti proti nevarnostem narave, in kakšnim žrtvam se mora prostovoljno podvreči, da se vsestransko usposobi in izvežba za čim bolj uspešno izpolnjevanje svojega poklica. Ljubljana nestrpno čaka, da bo mogla gasilstvo nagraditi za vse napore, katerih končni uspeh ji bo dano gledati na Stadionu.

Naj bi njim — gasilec —, ki so naši najbolj hrabri sinovi, kakor tudi nam vsem ostalim, ki se za nas žrtvujejo, veliki kongresni dnevi ostali v spominu. V spominu ne samo vnani sijaj, ki je skromna nagrada nesebičnemu delu, marveč tudi duh, ki ga je prešinjal in ki se je na kongresu še bolj utrdil. Duh, ki se izraža v gasilskem geslu: Bogu v čast in bližnjemu v pomoč!

Pisan ognjemet na Stadionu

Z večernega ognjemeta na Stadionu: Slika pokrovitelja jugoslovanskega gasilstva Nj. Vis. kraljeviča Tomislava.

Ljubljana, 14. avgusta. Od vsega, kar je imel gasilski kongres v Ljubljani na sporedu za ponedeljek, je bil prav gotovo deležen največjega zanimanja zaključek dnevnega programa, namreč ognjemet na Stadionu. Ne samo tisoči udeležencev kongresa, ampak tudi velik del ljubljancev je na večer hitel proti Stadionu, kjer se je obetal ognjemet, kakršnega Ljubljana še ni videla. Dolgo uro se je vlekla vsa pisana množica po Dunajski cesti in se zlivala v stadionsko areno in na brežine, kjer so imeli reditelji prav posebno težko nalogo. Izprazniti so namreč morali vso polovico Stadiona ob Dunajski cesti. To je bilo nujno potrebno zaradi

ogorkov, ki bi na ta del arene pri ognjemetu padali. Okrog 9 je bila vsa zgornja polovica arene proti častni tribuni nabito polna. Betonirane brežine pa so bile zasedene tako na gosto, da se človek niti po stopnicah, ki bi morale biti proste, skoraj ni mogel več preriniti.

Odlični gostje

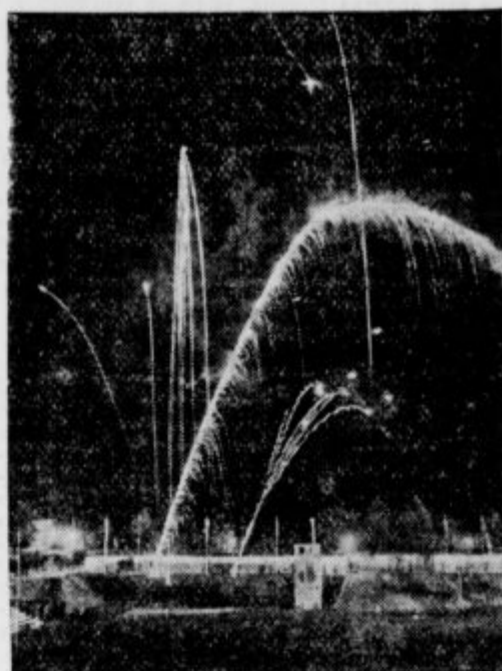
Ob 9 so se pripeljali na Stadion starosta Gasilske zajednice kraljevine Jugoslavije g. minister Franc Snoj, ban dravske banovine g. dr. M. Natlačen, ljubljanski župan g. dr. Juro Adlešič, starosta Gasilske zajednice dravske banovine in predsednik Veslovanske gasilske zveze g. dr. Kedre. Odšli so na častno tribuno, kjer so bili že zbrani številni poslanci, vsi inozemski delegati in številni jugoslovanski gasilski predstavniki. Skoro polovica Stadiona je bila tačas že tako zasedena, da mirno lahko ocenimo, da je bilo vseh gledalcev najmanj 20.000. Nestrpnost tako velike množice je kaj hitro naraščala z vsako minuto po devetih, zato so prireditelji nekaj minut po devetih že s prvimi močnimi raketnimi streli, ki so se visoko v zraku svetlo razpliskali, naznanili začetek ognjemeta.

Množica je uživala

Teško je popisovati pisano igro blestečih se zvezdic in raznobarnih lučk, ki so se vsipale druga za drugo s temnega neba. Opis ognjemeta bi moral biti prav za prav tonfilmski, potem bi se ne pasle samo oči, ampak bi imelo tudi uho nekaj od tega, ko bi poslušalo vse tiste »oh« in »ah« občudovanja, ki so kar nehoče uhajali zlasti navdušeni mladini. Pa tudi sicer je občinstvo rado s priznanjem nagradilo posebno lepe svetlobne učinke in prizore in večkrat je vsa arena navdušeno ploskala.

Igra barv in luči

Prvo veselje so napravile pisane rakete, ki so stresale raznobarne kroglice v gostih snopih. Posebno navdušeno so bile vedno pozdravljene

Slika z ognjemeta na Stadionu.

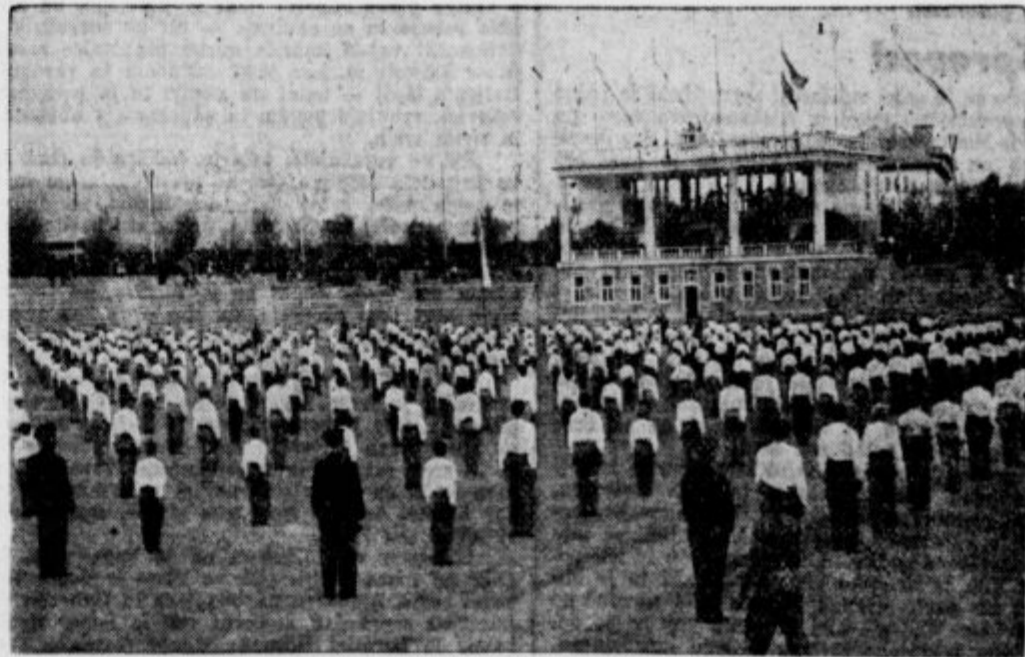
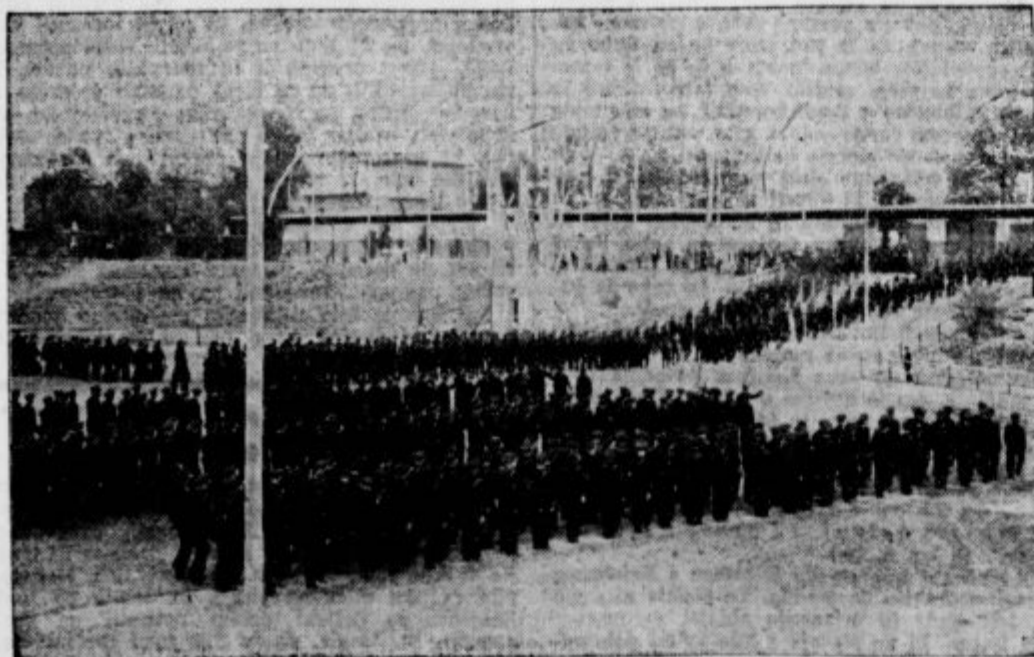
siрене, ki so dosegle mnogo večji efekt z žvižganjem kakor pa s svetlobo, čeprav jih je bilo dobro videti, kako lete v krivih vijugah na vse strani po zraku. Na brežini ob Dunajski cesti je zatem zagorelo veliko ognjeno kolo v narodnih barvah. Njemu ob strani pa sta žarela še dva vodometla, ki sta ustvarila videz, kakor da pada žareča voda v kaskadah proti tlom. Ker so bile glavne točke ognjemetnega sporeda lepe slike, so v odmorih med posameznimi slikami skrbele za zabavo številne rakete, bombe in rimske sveče. Posebnega priznanja so bile deležne rakete, ki so v gostih snopih razpršile na stotine srebrnih zvezdic, tako da so imeli gledalci vtis, kakor da se usipajo nanje zvezde z neba.

Uspele simbolične slike

Z velikim aplavzom je bil pozdravljen ogromen gasilski grb z jubilejno letnico. Ves grb je gorel v rdečem bengaličnem ognju, letnica pa v zelenem. Ta grb je imel skoraj 30 kvadratnih metrov površine in je napravil na vse gledalce zares mogočen vtis. V lepi medigri, pri kateri so zagoreli spet novi šopki raket, so bile posebno zanimive rimske sveče, ki so kakor mitraljeze metale v zrak neštete raznobarne kroglice. Lep učinek je dosegla 9 m visoka slika sv. Florijana, ki je zažarela v zeleni bengalični luči in imela z rdečo lučjo ožarjeno ozadje. Slika je gorela dobro minuto in je bila pozdravljena z aplavzom.

Učinkovite rakete

Posebno všeč so bile vsem rakete, ki so razpršile naenkrat cel snop raznobarnih kroglic, tako da je imel gledalec vtis, kakor da raste pred njim velikanski ognjeni grm v črno nebo. Z veseljem so bili pozdravljeni razni žvižgajoči, žabice in petarde. Parkrat je tudi zašlo par žarečih krogel na nabrežine, kjer so bili že gledalci, vendar so bili ti raketni pozdravi povsod sprejeti z ve-

Z glavne gasilske vaje na Stadionu v ponedeljek popoldne: Na levi: nastop članov, na desni: vaja naraščajnikov

